

Comunitat de petits **Escola Arrels**

**CURS
2015/201
6**

**L'ORGANITZACIÓ A
EDUCACIÓ INFANTIL**

1. Justificació

A l'escola Arrels des del primer moment es va fer una aposta decidida per tal de buscar metodologies innovadores, que situessin l'Infant en el centre del procés d'aprenentatge i li donessin un paper actiu.

Què fem?

- Treball de llengua a partir de la tipologia textual
- Treball de medi per projectes
- Organització horària no compartimentada
- Treball per racons
- Projectes Interdisciplinars
- Treball per tallers amb la participació de les famílies
- Treball per ambients.

A partir d'aquí, tenint en compte la valoració positiva que fa l'equip de mestres de l'aplicació d'aquestes metodologies i els bons resultats dels alumnes d'educació infantil, l'escola ha decidit crear la COMUNITAT DE PETITS.

La COMUNITAT DE PETITS concep l'aula i els ambients de treball de lliure circulació com un entorn pensat per als nens i nenes amb varietat de materials que són estimulants. Se'ls anima a moure's, tocar i explorar. Aquests entorns acuradament preparats, pretenen fomentar el desenvolupament del nen/a cap a la independència, la concentració, el pensament seqüencial, el moviment físic controlat i el desenvolupament sensorial. Permeten treballar les matemàtiques a través de materials manipulatius, els conceptes de llenguatge lecto-escriptura, l'experimentació, l'experiència creativa, el treball artístic control i experimentació del cos i proporcionem un entorn adequat perquè desenvolupin habilitats pràctiques que puguin necessitar en la vida quotidiana.

Entenem el desenvolupament dels nens i les nenes d'aquesta edat com un procés continu i en cap seqüenciat per edat cronològica. Els alumnes agrupats per dates de naixement no tenen unes característiques similars.

Altres aspectes positius d'aquesta organització son:

- Cada tutor es responsable de 16/17 alumnes, considerant aquestes ràtios com a molt bones.
- Tenint en compte el treball iniciat el curs 12/13 d'ambients i la valoració positiva que els mestres fan d'aquest tipus d'organització i metodologia, es valora com a molt positiu el fet que estiguin en un mateix grup els alumnes de p3/p4/p5
- El fet de l'heterogeneïtat d'alumnes en un grup fa que els petits mitjançant l'observació dels seus companys més grans puguin avançar més en el seu procés i que els alumnes més grans pel fet de compartir i explicar als més petits seguritzin el seu procés i això els ajuda a avançar.
- En aquest tipus d'organització no cal separar alumnes per les dificultats que puguin presentar. Cada tutor tenint una mitjana de 16 i 17 alumnes pot atendre perfectament la diversitat dels alumnes.
- Apostem per una educació lenta. Basant-nos en el currículum d'educació infantil els alumnes han d'haver assolit al final de l'etapa una sèrie de capacitats i objectius. En cap cas el currículum indica en quina edat precisa cal treballar cada objectiu . També parla que cal fer-ho d'una manera global.
- Les assemblees de la comunitat amb aquests nombres (16-17 alumnes) són més àgils i tenen més oportunitat de participació.

- Metodología

Es portaran a terme diferents metodologies de treball:

- **El treball per projectes;** mitjançant els projectes de treball i partint dels interessos dels nens i nenes es treballaran tots els aspectes marcats en el currículum tant pel que fa a les capacitats com als objectius i de les diferents àrees.

L'escola ja fa temps, des del seu inici, que treballa per projectes l'àrea de medi per tant aquest pas no serà complicat perquè només caldrà tenir en compte una mica més la globalitat alhora de treballar els projectes.

Annexem el document elaborat pel centre sobre el treball per projectes i els aspectes de la llengua que es treballen.

- **Principis metodològics del treball per ambients; el nostre projecte dels ambients es basa en el model socio-constructivista,** centrat en les teories de Piaget, Bruner, Ausubel, Vigotsky Montessori... Parteix d'una imatge del nen/a competent, capaç d'aprendre i ser interlocutor actiu amb els espais i materials. Un infant competent en les relacions, un infant que reclama ser escoltat i respectat en la seva pròpia identitat i diferència.

Les funcions de l'educador/a són múltiples i complexes :observar, avaluar, estructurar l'ambient segons els interessos i processos dels infants, formular preguntes, redirigir l'aprenentatge, ...

Els materials i espais són variats i la seva utilització és flexible per poder fomentar l'exploració, experimentació i descobriment autònom; normalment l'espai-aula està dividit en àrees d'activitat d'aprenentatge.

Tractem ara a d'analitzar breument alguns principis bàsics a considerar en l'estructuració i utilització de l'aula dins aquest model educatiu:

1-**Principi d'interacció:** cercarem espais que afavoreixin la co-participació entre adult – infant i entre infants: espais pel socio-grup,

espais per treballar amb un petit grup (3-5 nins) o espais que afavoreixen l'activitat per parelles.

2-**Principi d'autonomia:** cercarem espais que afavoreixin l'aprenentatge autònom dels nens/es i que potenciïn nivells d'autonomia diferents: activitats lliures, estructurades, semiestructurades, pautades.

3-**Principi de diversitat:** cercarem espais que afavoreixin la diversitat d'interessos, ritmes i processos individuals; àrees d'activitat diferenciades amb multiplicitat de materials i propostes.

4-**Principi de canvi i flexibilitat:** cercarem espais que proporcionin noves oportunitats, nous reptes i conflictes, espais que canviïn, adaptant-se i acompanyant els processos dels infants.

Es tracta de trobar l'equilibri entre la necessitat que demostren els nens de punts de referència i repetició i la necessitat de trobar nous reptes cognitius i noves complexitats.

5-**Principi d'identitat:** cercarem espais amb identitat i on els nens/es es puguin trobar identificats, on hi hagi espais personalitzats (el seu penjador, caseller, armari, etc.). Sens dubte, hem de ser una escola que tingui identitat pròpia, que siguin el reflex d'una història, d'una cultura, de la forma de ser i pensar dels professionals que l'habiten.

6- **Intel·ligències múltiples.**

PAPER DEL NEN/A I DEL MESTRE/A

NEN/A:

- El nen/a és el constructor del seu propi aprenentatge. Investiga, prova, assaja, modifica, construeix, destrueix, parla, raona, explica, inventa...
- Considerem important també l'organització de grups naturals, no constituïts per edats, sinó per interessos, que afavoreixin la interacció, col·laboració i cooperació entre infants de diferents edats, on es donin relacions d'ajuda mútua, i on els infants més madurs serveixin de model per tal d'estructurar el joc i construir l'aprenentatge i el creixement com a persona.
- el nen/a és el protagonista i constructor del seu propi aprenentatge.

MESTR/EA:

La funció dels/de les mestres és fer de guia, d'organitzadors/es, de mediadors/es que faciliten el procés i afavoreixen aquest aprenentatge.

TEMPORALITZACIÓ

Els ambients es desenvoluparan a la franja horària de 11h a 12.15 h. cada dia de dilluns a divendres.

PARTICIPANTS

Els alumnes participants seran tots els alumnes d'educació infantil. En total 84 alumnes.

Els mestres que duran a terme els ambients seran 6;

DESCRIPCIÓ DELS AMBIENTS

Els ambients que es crearan aquest curs seran:

- Ambient de llenguatges
- Ambient d'experimentació i matemàtiques
- Ambient de joc simbòlic
- Ambient del cos
- Ambient d'art
- Ambient de construccions

- **Les Assemblees**

Les assemblees es duran a terme cada dia a primera hora del matí, abans i després dels ambients i cada tarda abans de marxar a casa. Seran una forma de participació activa dels infants i es treballarà el llenguatge oral i l'expressió de sentiments. Serà un temps compartit disponible per a la resolució conjunta de problemes o per a la regulació de les relacions, o per a la planificació o per a la reflexió i la valoració de la vida acadèmica... L'assemblea tindrà unes normes concretes i clares que coneixeran els participants.

- **La sessió de psicomotricitat setmanal**

La pràctica psicomotriu que portem a terme a l'escola segueix la línia de la psicomotricitat vivenciada. És basa en les idees i pràctiques de Andre Lapierre i Bernat Aucoutourier. Aquests autors parteixen de les teories de Piaget i Wallon, així com de la psicologia dinàmica.

Partim d'un enfocament psicomotriu en el qual la psicomotricitat és una tècnica d'intervenció que parteix d'una concepció global de les persones, integrant aspectes motrius, tònico-emocionals i cognitius, des de una perspectiva educativa i preventiva.

La base de la pràctica és la vivència del cos en relació a l'espai, els materials i els altres (companys i adults). L'Infant a partir del seu desig i mitjançant el seu joc lliure arriba al plaer sensoriomotor.

L'objectiu general d'aquesta pràctica és afavorir el procés d'evolució bio-psico-social de l'alumne, actuant de manera preventiva i contribuint al benestar de la persona.

La sessió dura entre 60 i 90 minuts i es fa en un espai ampli, però no obert, on és possible que els alumnes puguin organitzar simultàniament diversos tipus de jocs. El material és atractiu, resistent, polivalent, amb materials durs i tous, de diferents formes, mides i textures (bancs, espatlles, cordes, pilotes, matalassos...) i en funció de les característiques del grup i del moment es poden oferir uns materials o altres.

L'adult a la sala representa la llei raonada i consensuada, la seguretat, l'ajuda, el company simbòlic. S'ha d'adaptar a la necessitat del nen. L'adult ofereix el material que considera convenient en el moment concret, en funció de les necessitats del grup, suggereix activitats o recursos, recorda la norma quan cal, observa i reconeix el joc de cada nen nena.

L'actitud de l'adult és atenta, oberta, ferma, disponible, positiva. La mirada és un altre factor molt important. Una mirada observadora ofereix reconeixement i seguretat. També la veu té una gran importància. Es considera convenient que a la sala hi hagi dos adults.

A la primera sessió es parla de la necessitat de tenir unes normes que ens ajudin a gaudir de les sessions. Així es consensua la norma principal que és "no fer-se mal" i "no fer mal" i altres normes com no fer malbé el material i recollir-lo, respectar el torn de paraules, respectar el descans dels altres al moment de la relaxació. Les normes es recorden al començament de cada sessió.

L'estructura de la sessió seria:

Fases	Què es fa?	Què es treballa?
Ritual d'entrada	Seure i saludar Recordar normes Recordar el joc de la sessió anterior Anticipar el joc que faran i amb qui Treure la roba i les sabates	Raonament moral Memòria Estructuració temporal Contacte amb el propi desig Autocontrol Capacitat d'escoltar Expressió oral Autonomia
Escalfament	Joc motiu dirigit: saltar, córrer, enfilem-se, fer tombarelles...	Habilitats motrius bàsiques: resistència, coordinació, flexibilitat, autoconfiança, atenció

Joc lliure	Cada infant juga lliurement al que vol i amb qui vol. Es donen jocs simbòlics i motrius	Expressió emocional Organització Habilitats socials Autocontrol Resistència a la frustració Orientació espacial Habilitats sensorio-perceptives
Recollida de material	Posar el material al seu lloc	Autodisciplina Organització Col·laboració
Descans	Estirar-se Posar atenció en el propi cos Fer massatge	La relaxació La respiració L'autopercepció L'empatia La generositat
Verbalització i representació gràfica	Cada nen i nena explica el que ha viscut a la sala i si li ha agradat o no Després dibuixa el que ha explicat i fet a la sessió	Expressió oral Expressió emocional Capacitat d'escoltar Representació gràfica
Posar-se sabates i marxar		Autonomia

- **L'anglès** es treballarà amb tots els alumnes de la comunitat un cop per setmana i es treballaran les rutines i aspectes relacionats amb el projecte que es treballi l'aula. Es treballarà a partir de cançons, jocs, contes,...
- L'organització horària serà:

	dilluns	dimarts	dimecres	dijous	divendres
9 a 9.30	Entrada relaxada. lectura				
9.30 a 10.45	Projectes/ anglès	Projectes/ anglès	Projectes/ anglès	Projectes/ anglès	Projectes/ anglès
esmorzar					
11.00 a 12.30	ambients	ambients	ambients	ambients	ambients
dinar					
15 a 16.30	psico	conte	tallers	aula	Assemblees Actuacions Aniversaris

- L'avaluació dels alumnes

Els mestres responsables de l'ambient portaran un registre d'observació individual dels alumnes que participin d'aquell ambient.

Juntes d'avaluació trimestral son es farà avaluació individual dels alumnes.

- L'avaluació del projecte que es farà sistemàticament a les reunions setmanals de l'equip de Mestres.
- Indicadors de progrés

	MOLT BÉ	BÉ	REGULA R	MALAMEN T
Procés d'adaptació dels alumnes de 3 anys				

Resultat dels alumnes en l'adquisició del procés de lector				
Resultat dels alumnes en l'adquisició del procés de escriptor				
Resultat dels alumnes en l'adquisició dels conceptes matemàtics				
Funcionament de les assemblees				
Funcionament dels ambients				

La COMUNITAT DE PETITS ha estat aprovat en el Consell Escolar del centre celebrat el dia 10 de setembre de 2013.